

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 16 декември 2020 г.
(OR. en)

Междуйнституционално досие:
2020/0360(COD)

14088/20
ADD 4

ENER 499
TRANS 606
RELEX 1013
ECOFIN 1156
ENV 810
CODEC 1355
IA 115

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 15 декември 2020 г.

До: Г-н Јерре TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

№ док. Ком.: SWD(2020) 347 final

Относно: РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, придружаващо [Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013]

Приложено се изпраща на делегациите документ SWD(2020) 347 final.

Приложение: SWD(2020) 347 final

Брюксел, 15.12.2020 г.
SWD(2020) 347 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА
РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАДА ЗА ОЦЕНКАТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО,
придружаващо

[Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013]

{COM(2020) 824 final} - {SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final}

Резюме

Оценка на въздействието на преразглежданията на указанията за трансевропейските енергийни мрежи (Регламент за TEN-E)

А. Необходимост от действия

В какво се изразява проблемът и защо той се разглежда на равнището на ЕС?

С действащия Регламент за TEN-E беше въведен нов подход към планирането на трансграничната инфраструктура, при който заинтересованите страни работят съвместно в регионален контекст, за да определят и да способстват за изпълнението на проектите от общ интерес с най-голям принос за вътрешния енергиен пазар, сигурността на доставките и устойчивостта. В регламента също така се изисква държавите членки да рационализират процедурите за издаване на разрешения за проектите от общ интерес и са определени условията за получаване на финансиране от Механизма за свързване на Европа (МСЕ). Оценката на действащия Регламент за TEN-E показва, че макар целите на действащия регламент като цяло да са все така валидни, те трябва да бъдат актуализирани, за да бъдат по-ясно насочени към целите за 2020 г. и 2030 г. в съответствие с новия политически контекст и с целта за постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. съгласно Европейския зелен пакт. Наред с новия политически контекст и цели последното десетилетие се характеризира с бързо развитие на технологиите.

Установени са следните два основни проблема: първо, по своя вид и мащаб развитието на трансграничната инфраструктура не съответства изцяло на целите на енергийната политика на ЕС, по-специално във връзка с Европейския зелен пакт и целта за неутралност по отношение на климата, и второ, има закъснения в изпълнението на проектите. За постигането на по-високата цел в областта на климата за 2030 г. и на целта за неутралност по отношение на климата съгласно Европейския зелен пакт и съобщението на Комисията, озаглавено „Чиста планета за всички“ е необходима дълбока промяна на европейската енергийна система, от гледна точка както на доставките, така и на потреблението. Това означава, че е необходима инфраструктура, която да способства за осъществяването на този енергиен преход в Европа, който включва бърза електрификация с удвояване на дела на производството на електроенергия от възобновяеми източници, рязко увеличаване на газовете от възобновяеми източници и нисковъглеродните газове, интеграция на енергийната система и по-широко внедряване на иновативни решения. Понастоящем не всички категории инфраструктура, които са важни за енергийния преход, могат да получат статут на проект от общ интерес (например инфраструктурата за водорода), а някои категории не отразяват в достатъчна степен технологичните развития (например интелигентните мрежи). Забавянията в изпълнението на приоритетни проекти, които са определени като необходими за постигането на целите на политиката на ЕС в областта на климата и енергетиката, могат да възпрепятстват необходимата бърза промяна в енергийната система. Изпълнението на основни инфраструктурни проекти все още отнема твърде много време. През 2020 г. 27 % от проектите от общ интерес в електроенергетиката закъсняваха средно със 17 месеца спрямо първоначално предвидения срок за въвеждане в експлоатация.

Какво следва да бъде постигнато?

Общата цел е да се улесни своевременното изграждане на подходяща енергийна инфраструктура в целия ЕС и в съседните на него държави с цел да бъдат създадени условия за постигането на общите цели на Съюза в областта на енергетиката и климата в съответствие с Европейския зелен пакт и по-специално на конкретните цели до 2030 г. и 2050 г., включително неутралност по отношение на климата, както и за пазарна интеграция, конкурентоспособност и сигурност на

доставките при най-ниски разходи за потребителите и предприятията. Специфичните цели са: 1) да се създадат условия за определянето на трансгранични проекти и инвестиции в целия ЕС и в съседните на него държави, които са необходими за осъществяването на енергийния преход и за постигането на целите в областта на климата; 2) да се подобри планирането на инфраструктурата с оглед на интегрирането на енергийната система и на мрежите, разположени в морето; 3) да се съкратят процедурите за издаване на разрешения за проекти от общ интерес с цел да не се допускат забавяния на проекти, които способстват за осъществяването на енергийния преход, и 4) да се гарантира подходящото използване на инструменти за споделяне на разходите и на регулаторни стимули.

Каква е добавената стойност от действия на равнището на ЕС (субсидиарност)?

За развитието на трансграничната енергийна инфраструктура е необходима рамка на равнището на ЕС за сътрудничество между държавите членки. Нормативните актове и действията на отделните държави членки не са достатъчни за изпълнението на тези инфраструктурни проекти. От икономическа гледна точка развитието на енергийната мрежа може да се осъществи най-добре, когато е планирано в европейски мащаб и обхваща действия от страна както на ЕС, така и на държавите членки, като се зачитат съответните им компетентности. При оценката на действащия Регламент за TEN-E бе потвърдено, че регламентът безспорно е осигурил добавена стойност в сравнение с това, което би могло да се постигне само на национално или регионално равнище.

Б. Решения

Какви са различните варианти за постигане на целите? Има ли предпочитан вариант сред тях? Ако не, защо?

Бяха разгледани различни варианти на политиката по отношение на следните въпроси:

А) ОБХВАТ

- интелигентни електроенергийни мрежи и акумулиране на електроенергия;
- газова инфраструктура, водородни мрежи и съоръжения за преобразуване на електроенергия в газ;
- проекти с трети държави (проекти от взаимен интерес);

Б) ПЛАНИРАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРАТА И УПРАВЛЕНИЕ

- мрежи за възобновяема енергия, разположени в морето;
- междусекторно планиране на инфраструктурата;

В) ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ

- ускорено провеждане на процедурите за издаване на разрешения;
- единно звено за контакт във връзка с развитието на мрежи, разположени в морето; и

Г) РЕГУЛИРАНЕ

- включване на пълните инвестиционни разходи.

Съпоставката на вариантите показва, че няма един-единствен вариант, който да е достатъчен за постигането на определените цели. За постигането на целите в съответствие с принципа на пропорционалност най-подходящ изглежда набор от предпочитани варианти на политиката, както е описано подробно в доклада за оценка на въздействието.

Какви са позициите на различните заинтересовани страни? Кой подкрепя отделните варианти?

Що се отнася до обхвата на действащата рамка, редица заинтересовани страни посочиха, че е

необходима актуализация във връзка с интелигентните електроенергийни мрежи. Въпреки че включването на нови инфраструктури за газ беше сметнено за важно от някои групи заинтересовани страни, основно представители на ОПС и отраслови асоциации, подкрепата за тези инфраструктури не беше еднозначна, особено от страна на НПО, осъществяващи дейност в областта на околната среда. Що се отнася до планирането на инфраструктурата и управлението, заинтересованите страни не изразиха конкретни становища относно бъдещия режим на планиране на инфраструктурата в морето, но изразиха подкрепа за внасянето на корекции в отговорностите, свързани с планирането на инфраструктурата, както и за укрепването на оценката на устойчивостта. По отношение на издаването на разрешения заинтересованите страни отбелязаха трудностите, свързани с продължителността и сложността на процеса на издаване на разрешения за проекти в морето, които преминават през няколко юрисдикции, и призоваха за неговото опростяване.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са ползите от предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — на основните варианти)?

Оценката на въздействията до голяма степен се основава на качествен подход. Не беше възможно да бъдат определени количествените характеристики на въздействията поради липсата на данни за конкретни проекти, по-специално за новите категории инфраструктура. Освен това предлаганите промени са предимно постепенни подобрения на действащата уредба, чието функциониране беше сметнено за относително добро.

Адаптирането на обхвата на инструмента чрез осигуряване на съгласуваност на категориите инфраструктура с целта за неутралност по отношение на климата ще доведе до намаление на емисиите на парникови газове с помощта на оптимално и ефикасно планиране на интегрирана инфраструктура, което също така свежда до минимум възможните въздействия върху околната среда. Ускоряването на процеса на издаване на разрешения също ще позволи по-бързото изпълнение на основни проекти и следователно по-бързата реализация на екологичните и социално-икономическите ползи.

Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?

С Регламента за TEN-E е установена рамка, която способства за развитието на трансевропейската енергийна инфраструктура, тъй като в него е предвидена процедура за подбор на проекти от общ интерес, които впоследствие могат да се възползват от разпоредби, улесняващи техното изпълнение. Сам по себе си Регламентът за TEN-E не налага задължения или разходи на икономическите оператори, но в него са определени изисквания към организаторите на проекти от общ интерес, основно ОПС и ОРС, решили да поискат статут на проект от общ интерес, за които впоследствие възникват определени задължения, отнасящи се основно до наблюдението и докладването. Освен това в Регламента за TEN-E са определени задължения за националните компетентни органи и регулатори по отношение на издаването на разрешения, регулаторните стимули и участието на обществеността, както и за операторите на мрежи във връзка с дългосрочното планиране на мрежите. Потребителите са засегнати основно чрез мрежовите тарифи, посредством които се финансират инвестиции в регулаторната база на активите (РБА). Целенасоченото използване на инструмента за TEN-E в съчетание с избирателна подкрепа от Механизма за свързване на Европа може да способства за облекчаването на тези разходи на потребителите, като едновременно се сведе до минимум рискът от блокиране на активи.

Какво е въздействието върху МСП и конкурентоспособността?

Не са установени преки въздействия под формата на разходи за привеждане в съответствие или административни разходи за МСП. По-голямата конкурентоспособност в технологичните области, които ще бъдат обхванати или укрепени в бъдещата уредба на TEN-E (например отрасъла на енергията от възобновяеми източници в морето, цифровите услуги или водорода), може да бъде от полза за малките и средните предприятия.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

Допълнителни полезни ефекти ще възникнат благодарение на по-добрата координация и рационализация на съществуващите структури в компетентните органи на държавите членки, които отговарят за подбора и изпълнението на проекти от общ интерес.

Ще има ли друго значително въздействие?

Разходите за привеждане в съответствие ще бъдат намалени благодарение на предложените мерки за пригодност и резултатност на регулаторната рамка, като рационализиране на задълженията за докладване, по-ефективно наблюдение и възможност да не се прилагат изискванията за предварителна консултация, ако тази консултация вече е предмет на национални правила, отговарящи на стандарти, които са еднакви или по-строги от установените в Регламента за TEN-E.

Налице ли е пропорционалност?

Пакетът от предпочитани варианти на политиката се счита за пропорционален.

Г. Последващи действия

Кога ще се извърши преглед на политиката?

Преглед на ефективността на новото законодателство би могло да се извърши през 2026 г., когато се очаква да е приключила втората процедура за подбор на проекти от общ интерес съгласно новата уредба.